

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-01143/08-06

Název školy: Základní škola Žatec, Komenského alej 749, okres Louny
Adresa: 438 01 Žatec, Komenského alej 749
Identifikátor: 600 083 012
IČ: 61 357 421
Místo inspekce: 438 01 Žatec, Komenského alej 749
Termín inspekce: 2. – 6. červen 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou Žatec, Komenského alej 749, okres Louny podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje.

Základní škola Žatec, Komenského alej 749, okres Louny je příspěvkovou organizací Města Žatec. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy s kapacitou 770 žáků, školní družiny a školní jídelny. V době inspekce vzdělávala celkem 666 žáků ve 27 třídách. Od poslední inspekce ve škole v roce 2005 klesl počet žáků o 22. V 1. a 6. ročnících jsou žáci vzdělávání podle školního vzdělávacího programu. V ostatních ročnících je realizován Vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2, ve znění jeho pozdějších úprav s tím, že na 2. stupni je v každém ročníku zřízena jedna třída s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Oba učební dokumenty jsou upraveny podle podmínek školy v návaznosti na vlastní školní vzdělávací program. V posledních třech letech pokračovala postupná obnova žákovského nábytku, na školním dvoře bylo vybudováno hřiště pro školní družinu, došlo k rozšíření počtu heren školní družiny včetně vybavení novým nábytkem. Zřízením nové učebny výpočetní techniky s 15 počítači se zkvalitnily podmínky pro výuku informatiky.

II. Ekonomické údaje.

Výše finančních prostředků poskytovaných škole ze státního rozpočtu umožňuje realizaci ŠVP i dosud platného vzdělávacího programu. V posledních třech letech se objem přidělených finančních prostředků při stejném počtu tříd zvyšoval. Škola použila prostředky na pořízení učebnic, učebních pomůcek a vzdělávání pedagogických pracovníků. Na projekt *Modernizace vyučování* v rámci SIPVZ získala škola v roce 2006 dotaci na čtyři notebooky, 2 interaktivní tabule a dva dataprojektory. K financování projektu byly využity i finanční prostředky zřizovatele. Jiné peněžní zdroje škola nečerpá.

III. Hodnocení školy.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Komeňáček připravuje pro život* (dále je ŠVP) je velmi dobře zpracován podle požadavků školského zákona a podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV). Škola zareagovala na úpravu RVP ZV platnou od 1. 7. 2007. Správně upravila disponibilní hodiny v učebním plánu. Průřezová témata jsou integrována do ostatních předmětů. Formálním nedostatkem je nesrozumitelné vysvětlení využití disponibilních hodin v poznámkách k učebnímu plánu. Kromě učebního plánu běžných tříd 2. stupně je v ŠVP uveden učební plán pro třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Počet hodin matematiky v těchto třídách je navýšen, ale dotace hodin přírodovědných předmětů je o tři hodiny nižší než v třídách běžných. To neodpovídá deklarovanému zaměření školy.

Velmi dobře zpracovaná koncepce do roku 2012 vychází z dlouhodobých záměrů kraje i republiky, je konkrétní, přehledná, srozumitelná a vytváří rámec pro dlouhodobou perspektivu školy. Její priority se odrážejí i v dalších dokumentech, které na sebe navzájem navazují. Stanovené cíle jsou v souladu s reálnými podmínkami školy. S koncepčními záměry je pedagogický sbor seznámen. Škola informuje o svých strategických záměrech nejen rodiče, ale též zřizovatele a školskou radu.

Předložený *Organizační řád* obsahuje jasná pravidla, která umožňují bezproblémový chod školy. Pracovníci mají přesně vymezené povinnosti, úkoly i pravomoci, a to včetně kompetencí v oblasti kontroly. Systém pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen a uváděn do praxe, dle slov ředitele včetně sebehodnocení pracovníků při pohospitačních pohovorech. Kriteria hodnocení pracovníků jsou zveřejněna. Rovněž systém pomoci začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům je nastaven. Ředitel školy stanovil pracovní náplň uvádějícího učitele, ale stanovené úkoly nejsou beze zbytku plněny ani kontrolovány. Vnitřní i vnější informační systém je plně zabezpečen a je funkční. Dobře zpracovaná zpráva z vlastního hodnocení školy obsahuje všechny náležitosti, jak požaduje platná legislativa. Vymezuje oblasti, ve kterých je dosahováno úspěchů i ty, které je třeba zlepšit včetně návrhů na opatření. V oblasti průběhu a výsledků vzdělávání je dobře analyzována situace, přesně jsou vymezeny problémové oblasti, jež jsou dále zahrnuty do plánu kontrolní činnosti. Výstupy vlastního hodnocení jsou podkladem pro opatření ke zvyšování kvality vzdělávání a pro výroční zprávu školy.

Kontrolní činnost ředitele školy i jeho zástupkyň vychází z dobře vypracovaného plánu, záznamy o kontrolách obsahují nejen zjištění, ale i opatření k nápravě, hospitace jsou zaměřeny na sledování inovace v oblasti forem a metod práce a zavádění ŠVP. Systém poskytuje zpětnou vazbu, ale je účinný jen částečně, a to především směrem k práci pedagogů v hodinách. Od minulé inspekce se nepodařilo odstranit velmi časté přetahování hodin do přestávek a jen částečně se zlepšil přístup učitelů k hodnocení práce žáků v závěru vyučovací jednotky. Rovněž inovace forem a metod práce a přechod k aktivnímu zapojení žáků do výuky se daří jen některým učitelům, a to ve větší míře na 1. stupni školy.

Oproti minulé inspekci se zefektivnila práce žáků ve skupinách. V přírodovědných předmětech na jedné straně probíhala výuka formou činnostního učení – žáci se sami zapojovali do vyučovacího procesu, nové poznatky si ověřovali pokusy, vyhledáváním informací v učebnicích nebo přímým pozorováním přírodnin. Na druhé straně byly zhlédnuty i hodiny, ve kterých se žáci stali pasivními posluchači výkladu učitele a zapisovateli diktovaných poznámek. Práce s jinými informačními zdroji než s učebnicí nebyla zaznamenána. V oblasti společenských věd je hlavním problémem personální obsazení výuky, protože na škole chybí kvalifikovaný učitel dějepisu a není ani dostatek učitelů občanské výchovy. Hodiny jsou přidělovány roztržtěně jednotlivým učitelům, což se odráží v jejich rozdílné kvalitě.

Matematika je vyučována s jedinou výjimkou odborně kvalifikovanými učiteli. Ve škole je zaveden systém výběru žáků do tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, který je nadále využit ve školním vzdělávacím programu zohledněním časové dotace předmětu matematika. Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (po jedné v každém ročníku) jsou zařazeni prospěchově lepší žáci. Jejich schopnosti učitelé využívají k častější samostatné práci. Ve výběru učiva či v dalších formách a metodách práce není mezi třídami s rozšířenou výukou a třídami běžnými výrazný rozdíl. Není zařazen žádný volitelný předmět nebo předmět čerpající z dotace disponibilních hodin rozšiřující výuku matematiky. Rovněž práce s ICT směřovaná k matematice cíleně zařazovaná není. Žáci jsou vedeni k účasti v matematických soutěžích.

Z celkového počtu 40 pedagogů na škole splňuje podmínky odborné kvalifikace 35. Z věkového hlediska je zastoupení učitelů celkem vyvážené. Ředitel školy sleduje personální podmínky především směrem k realizaci ŠVP. Umožňuje nekvalifikovaným pedagogům doplnit si potřebné vzdělání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na oblast prevence sociálně patologických jevů, komunikaci, nové moderní metody výuky a informační technologii. Všichni učitelé absolvovali základní kurz anglického jazyka. V oblasti přírodovědné, matematické a společenských věd gramotnosti další vzdělávání není realizováno.

Škola se snaží vytvářet pro žáky bezpečné prostředí. Učitelé pravidelně provádějí poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví. Pravidla bezpečného chování uvádí školní řád, který je zpracován na velmi dobré úrovni. Nad žáky je vykonáván dohled, učitelé zajišťují dozory ve škole i při akcích mimo školu. Ve výuce jsou zařazovány prvky výchovy ke zdravému životnímu stylu. V průběhu inspekční činnosti byla všechna opatření uváděná školou dodržována.

Školní metodika (ŠMP) prevence vyhodnocuje bezpečnostní rizika. V souladu s platnou zákonnou normou jsou vedeny knihy úrazů a záznamy o školních úrazech. Z nich je patrné, že se v posledních třech letech podařilo míru úrazovosti snížit. Průběžné plnění a vyhodnocování *Minimálního preventivního programu školy* pomáhá k prevenci rizikových jevů. Výskyt sociálně patologických jevů se nezvyšuje.

Škola informuje o své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků na svých webových stránkách, ale i formou článků v regionálním tisku. Z dokumentace vyplývá, že jsou dodržována všechna zákonná ustanovení při přijímání žáků k základnímu vzdělávání, při odkladech povinné školní docházky a přestupech žáků z jiných škol.

Využití partnerství pro rozhodování vedení školy je jednou z částí koncepčního záměru. Škola dobře spolupracuje s městskou knihovnou, místním muzeem, státní i městskou policií, pedagogicko psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem. Z rozhovoru s ředitelem školy vyplývá, že činnost školské rady je pouze formální. Lépe hodnotí spolupráci se sdružením rodičů a přátel dětí a školy, odkud využívá podnětů

pro rozšíření nabídky ŠVP. Spolupráce se zřizovatelem se odvíjí pouze v oblasti zajištění provozu a materiálního vybavení školy.

Vnitřní prostředí školy má podnětný vliv na vzdělávání a jeho průběh. Vztahy mezi pracovníky školy jsou přátelské, učitelé si dovedou navzájem pomoci. Příznivé sociální klima a sounáležitost se školou se přenáší do celkové atmosféry ve škole včetně vyučovacích hodin. Žáci jsou vedeni k otevřené komunikaci a dovedou spolupracovat. Zejména na 1. stupni ZŠ jsou vhodně zařazovány aktivizující metody výuky. Také spolupráce školy s rodiči je většinou vzájemně přínosná.

Bezbariérová školní budova je prostorově dobře využita. V současné době postrádá další volné prostory. Z tohoto důvodu je většina tříd kmenových, podařilo se zachovat a modernizovat odborné pracovny pro výuku fyziky, hudební výchovy, cizích jazyků a dílnu. Pracovna chemie slouží jako kmenová učebna. Umístění knihovny v běžném kabinetu a stávající knižní fond neodpovídá současným požadavkům na efektivní využití literatury v hodinách. Škola má dále 2 učebny ICT, 2 tělocvičny a venkovní areál. Probíhá modernizace pomůcek, pořízeny jsou také 2 interaktivní tabule. Materiální zázemí pro učitele je však staré a opotřebované.

Školní řád obsahuje dobře zpracovaná pravidla pro hodnocení žáků – uvádí zásady hodnocení, která umožňují sledovat pokrok žáka a motivují ho ke zlepšení výkonu, způsoby, jak jsou o průběhu vzdělávání informováni rodiče, pravidla pro sebehodnocení žáků. Pravidla však nejsou všemi učiteli plně respektována. Sebehodnocení žáků a vedení žáků k tomu, aby komentovali svoje výkony a výsledky se v hospitovaných hodinách objevilo jen výjimečně, a to především na 1. stupni, na 2. stupni převažuje motivace známkou. Naproti tomu slovní hodnocení projektů je prováděno velmi dobře. Na 1. stupni a v 6. třídách začínají vyučující a žáci pracovat s portfolii.

Škola zajišťuje individualizovanou péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V běžných třídách integruje celkem 62 žáků. Tři žáci jsou tělesně postižení, u jednoho je diagnostikována porucha chování, zbývající žáci jsou integrováni z důvodu specifických poruch učení. Vzdělávání probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů. Přístup k žákům zohledňuje osobnostní dispozice a speciální vzdělávací potřeby. Výsledky podpory jednotlivých žáky jsou sledovány a vyhodnocovány. Škola identifikuje tři nadané žáky.

Míra úspěšnosti žáků je sledována v celém vzdělávacím cyklu. Kromě vlastních srovnávacích písemných prací a testů, jejichž výsledky jsou vedení školy předávány, využívají rovněž komerční testy. S jejich výsledky jsou učitelé seznámeni a závěry a opatření z nich jsou ponechány na jednotlivých vyučujících. Velmi dobře jsou výsledky žáků monitorovány a analyzovány na metodických schůzkách 1. stupně, kde jsou zároveň přijímána opatření ke zlepšení. Na 2. stupni podobná analýza chybí. Výsledky žáků se zabývá pedagogická rada formou informace o prospěchu a chování žáků, počet nespívajících žáků je v posledních letech malý.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Stávající podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů, finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Ke zjištěným **pozitivům** patří zejména:

- kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

- konkrétní a přehledná koncepce, návaznost a propojenost základních dokumentů školy
- pro žáky podnětné vnitřní prostředí školy
- zkvalitnění vybavení prostředky ICT

Nedostatky byly zjištěny:

- v absenci funkční knihovny (informačního centra)
- v hodnocení práce a výkonu žáků v hodinách, které bylo opomenuto nebo prováděno po zvonění (od poslední inspekce stav přetrvává)
- částečně účinný systém kontrolní činnosti směrem k práci pedagogů v hodinách
- nenaplnění cílů deklarovaného vzdělávání žáků ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů
- pomalejší prosazování nových forem a metod práce na 2. stupni

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání jsou na standardní úrovni.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT Č.j. 3657/2007-21 ze dne 26. 3. 2007 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s účinností od 1. 9. 2007
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 5. 2008
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Žatec, Komenského alej 749, okres Louny vydaná dne 27. 9. 2002 s účinností od 1. 10. 2002
4. Jmenovací dekret k výkonu funkce ředitele školy vydaný Městem Žatec dne 16. 12. 2003 s účinností od 1. ledna 2004
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2007
6. Školní řád platný od 3. 9. 2007
7. Organizační řád školy ze dne 2. 1. 2007 s účinností od 1. 1. 2007

8. Koncepce školy na období 2007 - 2012 ze dne 28. 12. 2006
9. Roční plán na školní rok 2007/2008
10. Měsíční plány práce – září 2007 – duben 2008
11. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2005/2006 - 2007/2008
12. Zápisy z metodických porad 1. stupně, školní rok 2006/2007
13. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2007/2008
14. Zápisy z provozních porad ve školním roce 2007/2008
15. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
16. CERMAT – Souhrnná zpráva pro školu. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 9. tříd a 5. tříd
17. Rozvrhy hodin všech tříd platné ve školním roce 2007/2008
18. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2007/2008
19. Třídní výkazy všech tříd platné ve školním roce 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
20. Žákovské knížky žáků I.C, III.A, V.A, IV.A, VI.B, VII.C, VIII.A třídy
21. Výroční zpráva o činnosti školy 2004/2005
22. Výroční zpráva o činnosti školy 2005/2006
23. Výroční zpráva o činnosti školy 2006/2007
24. Projektový den VI. třídy
25. Zpráva z vlastního hodnocení školy z 28. 10. 2007
26. Systém vedení a hodnocení pracovníků ze dne 28. 12. 2007
27. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků ve školním roce 2007/2008
28. Pracovní náplně vedoucích pracovníků z 3. 1. 2005
29. Směrnice ke kontrolní činnosti vedoucích pracovníků ze dne 28. 12. 2006 s účinností od 1. 1. 2007
30. Plán kontrolní činnosti ředitele škol 2007 – 2008
31. Výstupy z kontrolní činnosti vedení školy ve školním roce 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
32. Záznamy z hospitací – školní rok 2007/2008
33. Plán práce uvádějících učitelů
34. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2008
35. Minimální preventivní program školy – školní rok 2007/2008
36. Vyhodnocení účinnosti Minimálního preventivního programu školy za rok 2006/2007
37. Plán práce školního metodika prevence na školní rok 2007/2008
38. Plán práce výchovných poradců na školní rok 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
39. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2004
40. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků ve školním roce 2007/2008
41. Rozhodnutí ředitele školy o zařazení žáka do speciálního vzdělávání žáků se zdravotním postižením formou individuální integrace
42. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí žáka k základnímu vzdělávání pro školní rok 2008/2009 (celkem 67)
43. Rozhodnutí ředitele školy o odkladu školní docházky žáka o jeden rok pro školní rok 2008/2009 (celkem 10)
44. Rozhodnutí ředitele školy ve věci povolení přestupu žáka z jiné školy ve školním roce 2007/2008
45. Výkaz MŠMT S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2005 ze dne 17. 10. 2005
46. Výkaz MŠMT S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2006 ze dne 6. 10. 2006
47. Výkaz MŠMT S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 10. 10. 2007
48. Výkaz MŠMT R 36-01 o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2004/2005 ze dne 7. 9. 2005

49. Výkaz MŠMT R 36-01 o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2005/2006 ze dne 11. 9. 2006
50. Výkaz MŠMT R 36-01 o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2006/2007 ze dne 4. 9. 2007
51. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2005 ze dne 6. 1. 2006
52. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2006 ze dne 10. 1. 2007
53. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007 ze dne 8. 1. 2008
54. Výkaz zisku a ztráty za období 1. 1. 2005 – 31. 12. 2005 ze dne 22. 2. 2006
55. Náklady a výnosy dle data plnění za rok 2005 ze dne 24. 1. 2006
56. Výkaz zisku a ztráty za období 1. 1. 2006 – 31. 12. 2006 ze dne 23. 2. 2007
57. Náklady a výnosy dle data plnění za rok 2006 ze dne 21. 1. 2007
58. Výkaz zisku a ztráty za období 1. 1. 2007 – 31. 12. 2007 ze dne 29. 1. 2008
59. Náklady a výnosy dle data plnění za rok 2007 ze dne 20. 5. 2008
60. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem v roce 2005 ze dne 13. 1. 2006
61. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem v roce 2006 ze dne 10. 1. 2007
62. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem v roce 2007 ze dne 8. 1. 2008

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Milan Popule	Milan Popule v.r.
Mgr. Hana Podešvová	Hana Podešvová v.r.
Mgr. Petr Salač	Petr Salač v.r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Pod Nemocnicí 2381, 440 01 Louny

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Zdeněk Srp

Zdeněk Srp v.r.

Žatec, dne 23. června 2008